

ПНЗ "ЗАПОРІЗЬКИЙ ЦЕНТР КОЗАЦЬКОГО
ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ
"ШКОЛА ДЖУР"

Конспект виховного заходу

ТУРИСТИЧНО-КРАЄЗНАВЧИЙ
МАРАФОН
«ЗАПОРІЖЖЯ МОЄ КОХАНЕ»

Керівник гуртка

«Основи туристської підготовки»:

Остапова Тетяна
Валентинівна

Учасники заходу:

вихованці ПНЗ «Запорізький центр козацького
військово-патріотичного виховання «Школа джур»

Вік дітей: 10-13 років

Дата проведення: 29.09.2018р.

ТУРИСТИЧНО-КРАЄЗНАВЧИЙ МАРАФОН «ЗАПОРІЖЖЯ МОЄ КОХАНЕ»

Тривалість: 1 година

Мета:

- актуалізувати і розширити знання вихованців з відомостей про минуле та сучасність рідного краю, історичну спадщину козацької доби;
- сприяти поглибленню знань з історії, географії, екології рідного краю, розвитку пізнавальних здібностей;
- розвивати уяву, здатність до імпровізації, уміння грамотно формулювати та аргументувати свою думку;
- розвивати національно-патріотичні почуття;
- формувати чітку позицію щодо дбайливого ставлення до пам'яток історії та культури нашого краю;
- виховувати дружні стосунки між гуртківцями та вміння працювати в колективі.

Педагогічні технології: особистісно-зорієнтована, ігрова, інтерактивна, створення ситуації успіху, технологія співпраці.

Обладнання: краєзнавчо-туристична карта острова Хортиця, спортивні карти о. Хортиця; відео-, фото-матеріали, комп'ютер, дидактичні матеріали: картки, пазли.

Очікувані навчальні результати:

- опанування предметних термінів та понять в обсязі теми заняття;
- оволодіння знаннями про пам'ятки історії та культури Запорізького краю, загальними відомостями про запорозьке козацтво;
- уміння працювати з картою, з роздатковим матеріалом;
- виявляти достатній рівень естетичної, мовної культури,
- вірно і грамотно відповідати на поставлені питання, аргументовано виражати свої думки.

Сценарій заходу.

- Доброго дня, хлопчики й дівчатка. Сьогодні ми зібралися на пізнавально-ігровий захід, присвячений Дню туризму. Перш ніж ми розпочнемо наш туристично-краєзнавчий марафон, хочу спитати:

- Чи любите ви походи, мандрівки?
- Чому люди подорожують? Навіщо йдуть у походи?
- А куди б ви хотіли вирушити у подорож?
- Що дає юним туристам туристичний похід?

Під час походів діти набувають багатьох корисних практичних навичок: вчаться складати маршрут походу, опановують техніку влаштування бівуака, розпалювати багаття одним сірником, швидко і смачно варити обід, вчаться легко, не стомлюючись ходити, долати перешкоди.

Вони навчаються бачити красу рідної природи!

Отже, похід – це дуже цікава справа.

- А без чого, без якого предмета туристська група не може вирушити в мандрівку по незнайомій місцевості?

Правильно, без карти.

Ми з вами вже ознайомилися з топографічними картами, навчалися відрізняти спортивну карту від інших видів карт.

Зараз проведемо конкурс і дізнаємось, хто з вас кмітливіший, хто краще навчився розуміти карту?

Поділимося на команди. Як називається перша команда? А друга?

Першим вашим завданням буде складання топографічної карти на швидкість.

Гра «Пазли».

Гуртківці поділяються на дві команди. Кожній команді даються однакові завдання – скласти пазли і розповісти про складене зображення.

Під час гри вихованці опираються на отримані знання під час вивчення теми «Топографічні та спортивні карти».

(Гуртківці складають пазли)

Підсумок. Молодці, ви добре впорались (за виконану роботу видаються фішки).

- А що за карти в нас склалися? Чи впізнаєте, яка місцевість зображена на них?

Так, це карти Хортиці, північної та північно-західної її частини.

У нас є карта, на якій зображено острів Хортиця повністю.

- Покажіть, яку частину острова зображено на картах, що ви склали.

(Діти показують)

Отже, вирішили. Ідемо у похід на Хортицю.

Так часто буває, що люди вважають – подорожувати цікаво тільки до далеких країв. Вони знають багато цікавинок про екзотичні країни, про вічну мерзлоту чи жаркі тропіки.

- А чи знаєте ви свій край?

Ні, ти не знаєш добре України,

Якщо на Запоріжжі не бував,

Де небо то від хвиль дніпровських синє,

То, наче мак, червоне від заграв, - так писав про наш рідний

край запорізький поет Петро Ребро.

Якщо пильно поглянути навколо, поблукати, пошукати – скільки цікавого й дивовижного знайдеш і у своєму краї, в області, районі!

Для того, щоб здійснити похід, треба добре до нього підготуватись. І, найперше, треба вивчити місцевість, куди вирушаємо.

Фотогра «Об'єкти Хортиці».

Зараз пограємо в фотогру та з'ясуємо, що вам відомо про куточки та об'єкти о. Хортиця.

Кожній команді по черзі будуть представлені фотографії. Назвіть місцевість, чи об'єкт. Якщо у команди виникають труднощі, звертайтеся по допомогу до суперників, але бал зараховано буде їм.

(Демонстрація фото на екрані. Діти відповідають. За кожну правильну відповідь – фішка.)

Бесіда про о. Хортиця.

- Хто знає, чому острів Хортиця має таку назву?

(Версії походження назви)

Хортиця – найбільший річковий острів. Це унікальне природне утворення з мальовничими краєвидами.

Рельєф Хортиці дуже різноманітний. Від високих скелястих берегів острова на півночі він поступово знижується і переходить у плавні, що губляться в дніпрових водах на півдні.

За бажанням Хортицю можна обійти за день: окружність острівної землі ледь досягає 30 км, довжина острова 12,5 км, ширина – 2,5 км. Але в руслі Дніпра немає острова, рівного Хортиці ні за величиною, ні за красою, ні за цінністю природних і історичних пам'яток.

Ландшафт Хортиці теж дуже різний. На півночі острова ми бачимо дикі моховиті скелі, потім їх змінили глинисті кручі, ще через півгодини ходу можна опинитися в ковиловому степу, не встигли надихатись запахами трав, як перед нами відкривається інша картина – урвища, балки, яро-байрачні ліси, ось стежина пірнула в сосновий гай, потім пішли дубки, і нарешті ви потрапили в плавні. Ось скільки ландшафтів на невеликому острові посеред Дніпра!

На острові, що не урочище – то легенда, що не скеля – то героїчна подія, що не криниця – то легенда або забавна історія. *(Коротка оповідка)* Запорізький край має давню і славу історію. Тут жили люди ще за сивої давнини. На великому водному шляху (із варяг в греки) до берегів Хортиці приставали каравани слов'янських човнів, судна візантійських та скандинавських купців.

Неодноразово Хортиця ставала форпостом героїчної боротьби слов'ян проти степових племен. Гадають, що тут 972 року в нерівному бою з кочівниками поліг київський князь Святослав.

Тривалий час землі за дніпровськими порогами належали вільнолюбивому козацтву. У 16 столітті тут заснували Запорозьку Січ, так звану вільну козацьку республіку. Січові ворота, Совутина скеля, урочище Сагайдачного – німі свідки лицарської звитяги запорозького козацтва. Героїчна та романтична минування Хортиці невід'ємна від славних імен гетьмана Богдана Хмельницького, кошового отамана Івана Сірка та легендарного народного героя Байди.

Вікторина «Хортиця – колиска запорозького козацтва».

Запитання для обговорення

1. Назвіть Січ, яка була збудована на острові поблизу м. Запоріжжя й зруйнована татарами у 1557р. (Хортицька Січ)
2. Як називався бойовий човен козаків? (Чайка)
3. Як називалася малокаліберна гармата, яку встановлювали на чайку? (Фальконет)
4. Що було символом гетьманської влади в Україні часів козацтва? (Булава)
5. Що таке «каламар» і в кого він знаходився? (Чорнильниця, у писаря)

6. Яке справжнє ім'я гетьмана – засновника першої Запорозької Січі, якого ще називали Байда? (Дмитро Вишневецький)
7. Який войовничий київський князь загинув поблизу Дніпровських порогів? (Святослав, 972 р.)
8. Хто автор картини «Запорожці пишуть лист турецькому султану»? (Ілля Рєпін)

Інтелектуальна гра «Закінчи прислів'я».

Гуртківці розділені на дві групи. Кожній групі даються конверти із завданням – картки з початком прислів'я. Треба дібрати продовження прислів'я.

Підведення підсумків заходу.

Керівник гуртка називає найбільш активних гуртківців, підраховує фішки, визначає команду-переможця у конкурсах.

Сьогодні ми з вами здійснили уявну подорож по острову Хортиця – перлині Запорізького краю. Як завжди, коли втомлені туристи після тривалого переходу нарешті добираються до наміченого пункту, вони розбивають бівуак, розпалюють вогнище і розсівшись, круг нього, співають улюблені пісні. От і ми з вами зараз заспіваємо нашу туристську пісню.

(Діти співають пісню).

Вдача така, серце таке -
Спокій нам може тільки наснитися.
Даль голуба, за плечима рюкзак,
Сонце і вітер в обличчя.

Приспів.

Дорога, дорога, лиш вітер навстріч
І сонні світанки навкруг.
За обрієм десь заховалася ніч,
А поруч іде вірний друг.

Бачать ліси, бачать поля
Юну романтику в синьому сході.
І ні на що не замінить вона
Казку далеких походів.

Приспів.